

Temeljem Amandmana XL točka 2. na Ustav Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 28/94.), d o n o s i m

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA

Proglašavam Zakon o slobodi pristupa informacijama koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na sjednici održanoj 2-3. svibnja 2001. godine

Broj: 01-494/01. 08. svibnja 2001. godine Banja Luka

Predsjednik Republike Srpske Mirko Šarović, s.r.

Temeljem Članka 70. stavak 1. točka 2. Ustava Republike Srpske i Članka 116. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 10/96. i 1/01.), Narodna skupština Republike Srpske, na sjednici od 2. svibnja 2001. godine, d o n o s i

ZAKON O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA

GLAVA I UVODNE ODREDBE

Cilj Članak 1.

Cilj ovog Zakona je:

- a) ustanoviti da informacije pod kontrolom javnog tijela predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promovira veću transparentnost i odgovornost tih javnih tijela, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces;
- (b) ustanoviti da svaka osoba ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri sukladno javnom interesu, te da javna tijela imaju odgovarajuću obvezu objaviti informacije; i
- (c) omogućiti svakoj fizičkoj osobi da zatraži izmjenu, i daje komentar na svoje osobne informacije pod kontrolom javnog tijela.

Tumačenje Članak 2.

Ovim se Zakonom olakšava i promovira, u najvećoj mjeri i bez odlaganja, objavljivanje informacija koje se nalaze pod kontrolom javnog tijela, po najnižoj prihvatljivoj cijeni.

Definicije Članak 3.

U smislu ovog Zakona:

- (1) “informacija” je svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci, ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaki preslik ili njegov dio, bez obzira na oblik ili značajke, kao i na to kada je sačinjen i kako je klasificiran;
- (2) “javno tijelo” je svako republičko tijelo, gradsko tijelo, općinsko tijelo ili bilo koje tijelo u Republici Srpskoj kako slijedi:
 - a) izvršno tijelo;
 - b) zakonodavno tijelo;

- c) pravosudno tijelo;
 - d) tijelo koji obnaša javnu funkciju, a imenovano je ili ustanovljeno sukladno zakonu;
 - e) bilo koje drugo upravno tijelo;
 - f) pravna osoba koja je u vlasništvu ili koja kontrolira javno tijelo;
- (3) "kontrola" znači ili raspolaganje informacijama ili kontrola pristupa informacijama;
- (4) "osobna informacija" je svaka informacija koja se odnosi na fizičku osobu koja se može neposredno ili posredno identificirati činjenicama kao što su, ali nisu ograničene na, identifikacijski broj ili fizički, mentalni, ekonomski, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet te osobe;
- (5) "nadležno javno tijelo" je javno tijelo koji ima kontrolu nad traženom informacijom, a to je javno tijelo koji je sačinilo informaciju ili za koje je sačinjena informacija. Ako se javno tijelo koji je sačinilo informaciju ili za koga je sačinjena informacija ne može utvrditi, onda je nadležno ono javno tijelo čija je funkcija najbliža traženoj informaciji.

GLAVA II PRISTUP INFORMACIJAMA

Pravo pristupa

Članak 4.

Svaka fizička i pravna osoba ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog tijela, a svako javno tijelo ima odgovarajuću obvezu objaviti takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom Zakonu.

Utvrđivanje izuzetka

Članak 5.

Izuzetak se od objavljivanja tražene informacije utvrđuje samo u slučajevima kada nadležno javno tijelo:

- (a) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6, 7. ili 8. za cijelu informaciju ili dio informacije, i
- (b) odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu Članka 9., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa.

Izuzeci kod funkcija javnih tijela

Članak 6.

Nadležno javno tijelo može utvrditi izuzetak, u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve sljedećih kategorija u Republici Srpskoj:

- (a) interesi obrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti;
- (b) sprečavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala;
- (c) zaštita procesa donošenja odluke od strane javnoga tijela u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnoga tijela, uposlene osobe u javnom tijelu, ili svake osobe koja vrši aktivnosti za, ili u ime javnoga tijela, a ne obuhvata činjenične, statističke, znanstvene ili tehničke informacije.

Izuzetak kod povjerljivih komercijalnih informacija

Članak 7.

Kada nadležno javno tijelo opravdano utvrdi da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležno javno tijelo će dopisom, po žurnome

postupku, obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva. Dopisom se treća strana informira o neposrednom objavljivanju informacija, osim ako treća strana, u roku 15 dana od prijama ovoga dopisa, ne odgovori u pisanoj formi da takve informacije smatra povjerljivim i navede razloge za štetu koja bi proizišla iz objavljivanja informacija. Nakon prijama takvog odgovora, nadležno javno tijelo će utvrditi izuzetak.

Izuzetak kod zaštite privatnosti

Članak 8.

Nadležno će javno tijelo utvrditi izuzetak kada opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe.

Ispitivanje javnog interesa

Članak 9.

(1) Nadležno će javno tijelo objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak, ako je to opravdano javnim interesom, i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koje mogu proizići iz toga.

(2) U donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležno će javno tijelo razmotriti okolnosti kao što su, (ali nisu ograničene na): svako nepoštivanje zakonske obveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, sudske pogreške, zlorababa vlasti ili nemar u obnašanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoliša.

(3) Ako je utvrđeno da je objavljivanje traženih informacija, koje je nadležno javno tijelo utvrdilo kao izuzetak u smislu čl. 7. ili 8., u javnom interesu, nadležno će javno tijelo dopisom obavijestiti treću stranu da će informacije biti objavljene po isteku roka 15 dana od dana prijama ovog dopisa. Treća će strana, također, dopisom biti obaviještena o pravu žalbe, nadležnom tijelu kome se žalba podnosi, uz neophodne informacije u svezi s obraćanjem takvom tijelu, kao i krajnji rok i troškove za podnošenje žalbe. Treća će strana također, dopisom, biti obaviještena o pravu obraćanja Uredu ombudsmena Republike Srpske, a ovaj će dopis sadržavati sve neophodne informacije za obraćanje ovom Uredu.

Razdvajanje informacija na dijelove

Članak 10.

Ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležno će javno tijelo izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako zbog ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

GLAVA III

POSTUPAK PRISTUPA INFORMACIJAMA

Podnošenje zahtjeva

Članak 11.

(1) Zahtjevi za pristup informacijama podnose se onom javnom tijelu za koje podnositelj zahtjeva smatra da je nadležno.

(2) Javno tijelo neće ispitivati niti zahtijevati razloge opravdanosti zahtjeva. Zahtjev za pristup informaciji mora:

(a) biti u pisanoj formi, napisan na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine;

(b) sadržavati dovoljno podataka u svezi sa prirodom i/ili sadržajem informacija, kako bi se omogućilo da javno tijelo provede redovite aktivnosti glede pronalaženja zahtijevanih informacija; i

(c) uključiti ime podnositelja zahtjeva, kao i podatke za kontakte sa podnositeljem zahtjeva.

(3) Ako se zahtjev odnosi na osobnu informaciju podnositelja zahtjeva, onda zahtjev, pored ispunjavanja uvjeta iz stavka 2., samo sačinjava fizička osoba na koju se zahtjev odnosi, ili zakonski zastupnik podnositelja zahtjeva, ili osoba koju je podnositelj zahtjeva ovlastio u pisanoj formi za pristup informaciji. Ako je zahtjev sačinjen od strane osobe na koju se odnosi, ova će osoba potpisati zahtjev i pokazati svoj, zakonom utvrđen osobni dokument sa fotografijom. Ako je zahtjev sačinjen od strane zakonskog zastupnika podnositelja zahtjeva ili osobe koja je ovlaštena za pristup informaciji, ta će osoba potpisati zahtjev, pokazati svoj, zakonom utvrđen osobni dokument sa fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju ili punomoć, kao i preslik, zakonom utvrđenog osobnog dokumenta podnositelja zahtjeva.

Nemogućnost postupanja sukladno zahtjevu **Članak 12.**

(1) Ako javno tijelo nije u mogućnosti udovoljiti zahtjevu zbog nedostatka formalnih uvjeta koji su predviđeni st. 2. i 3. Članka 11., ono će, što je prije moguće, ali najkasnije osam dana od dana prijama zahtjeva, pismeno obavijestiti podnositelja zahtjeva kada je takvo obavještanje moguće, da zahtjev ne može biti obrađen iz navedenoga razloga. Ovim dopisom će obavijestiti podnositelja o mogućnosti podnošenja žalbe određenom tijelu kome žalba treba biti upućena, uključujući neophodne podatke za kontakte sa takvim tijelom, kao i troškove i rokove za podnošenje žalbe. Dopisom će također podnositelj zahtjeva biti obaviješten o pravu obraćanja Uredu ombudsmena Republike Srpske, a sadržavat će i sve neophodne informacije za kontakte.

(2) Za zahtjeve koji nisu sukladni Članku 11.2.(b) obavijest će iz stavka (1) također sadržavati sva specifična pitanja koja mogu razjasniti zahtjev, kao i preslik vodiča, u smislu Članka 20.a).

(3) Dopisom predviđenim ovim Člankom podnositelj će zahtjeva biti obaviješten da će se preinačeni zahtjev tretirati kao novi zahtjev.

Određivanje nadležnoga javnog tijela **Članak 13**

(1) Ako javno tijelo koji primi zahtjev nije nadležno, ono će, u roku 15 dana od dana prijama zahtjeva, proslijediti zahtjev nadležnom javnom tijelu i dopisom o tomu obavijestiti podnositelja zahtjeva. Zahtjev se ne prosljeđuje ako se u navedenom vremenskom razdoblju utvrdi da je tražena informacija pod kontrolom javnog tijela koje je primilo zahtjev, a nadležno javno tijelo, nakon što je obaviješteno o pojedinostima ovog zahtjeva, nema prigovora da javno tijelo koje je primilo zahtjev obradi takav zahtjev. Javno tijelo koje je primilo zahtjev smatra se nadležnim javnim tijelom i obrađuje zahtjev u smislu Članka 14. ovoga Zakona.

(2) Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog tijela, a u slučaju kada javno tijelo koje primi zahtjev ima kontrolu nad traženom informacijom, javno tijelo koje je primilo zahtjev smatra se nadležnim javnim tijelom. Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog tijela, a u slučaju kada javno tijelo koje je primilo zahtjev nema kontrolu nad traženom informacijom, javno će tijelo koje je primilo zahtjev u vremenskom razdoblju utvrđenom stavkom (1) dopisom obavijestiti podnositelja zahtjeva da zahtjev ne može biti obrađen iz ovog razloga.

Postupanje nadležnog javnog tijela po prijemu zahtjeva **Članak 14.**

(1) Po prijemu zahtjeva za pristup informaciji, nadležno javno tijelo poduzima sve redovite mjere da prikupi zahtijevane informacije, i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva.

(2) Ako se odobri pristup informaciji, bilo djelomičnoj ili cijeloj informaciji, nadležno javno tijelo dopisom o tomu obavještava podnositelja zahtjeva. Dopisom se:

- a) obavještava podnositelj zahtjeva o mogućnosti osobnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnoga javnog tijela, i
- b) obavještava podnositelja zahtjeva o mogućnosti umnožavanja, procijenjenim troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnositelju zahtjeva osigurava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se osigurava podnositelju zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnositelja zahtjeva i za nadležno javno tijelo; i/ili prilaže preslik tražene informacije kada se ona osigurava besplatno u smislu Članka 16. ovoga Zakona.
- (3) Ako se odbije pristup informaciji, bilo djelomičnoj ili cijeloj informaciji, nadležno javno tijelo dopisom o tomu obavještava podnositelja zahtjeva. Dopis treba da:
- (a) sadrži zakonski temelj za status izuzeća informacije, uz navode Članaka ovoga Zakona na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa; i
- (b) obavještava podnositelja zahtjeva o pravu podnošenja žalbe, određenom tijelu, a što uključuje neophodne podatke za kontakte sa takvim tijelom, krajnji rok za podnošenje žalbe, kao i troškove podnošenja žalbe. Ovaj dopis upućuje podnositelja zahtjeva na pravo da se obrati Uredu ombudsmena Republike Srpske i sadržava neophodne podatke za kontakte s ovim Uredom.
- (4) Rok za obavještenje podnositelja zahtjeva, kako je utvrđeno stavkom (2) i stavkom (3) ovoga Članka, je 15 dana od dana prijama zahtjeva. Za zahtjeve koji se obrađuju u smislu Članka 7. i/ili Članka 9. (3) ovaj rok se produžava za vremensko razdoblje utvrđeno u ovim Člancima. Podnositelj zahtjeva će dopisom, a po žurnome postupku, biti obaviješten o produženju roka, kao i o razlozima za to produženje.

Jezik na kojem su informacije dostupne

Članak 15.

- (1) Pristup informacijama bit će osiguran na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, kao i na originalnom jeziku koji je različit od jednog od službenih jezika, ako je to moguće učiniti.
- (2) Nadležno javno tijelo nije dužno prevoditi informacije sa jednog na drugi službeni jezik u Bosni i Hercegovini.

Troškovi umnožavanja

Članak 16.

Javno tijelo ne naplaćuje naknade ili pristojbe za podnošenje zahtjeva ili za dopise u smislu ovoga Zakona. Naknade se naplaćuju samo za stvarni trošak umnožavanja, a utvrđuju se nalogom Ministarstva pravde koji se donosi u smislu ovoga Zakona. Za standardnu veličinu preslika, prvih deset strana se ne naplaćuje.

GLAVA IV

OSOBNJE INFORMACIJE

Pravo na izmjenu ili davanje komentara na osobne informacije

Članak 17.

- (1) Svaka osoba ima pravo osigurati da njezine osobne informacije koje su pod kontrolom javnog tijela budu točne ili, u odnosu na svrhu prikupljanja ili korištenja informacija, budu aktualne, kompletne, relevantne za zakonsku namjenu zbog koje su arhivirane, te da iz bilo kojih drugih razloga ne budu pogrešne.
- (2) Nakon odobravanja pristupa osobnim informacijama, podnositelj zahtjeva može postupiti u smislu stavka (1), tako što podnosi:

(a) Zahtjev za izmjenu. Zahtjev se za izmjenu može odbiti samo ako nadležno javno tijelo utvrdi da informacije na koje se zahtjev odnosi ispunjavaju uvjete iz stavka (1). Ako zahtjev bude odbijen, nadležno javno tijelo dopisom o tomu obavještava podnositelja zahtjeva, a ovaj dopis mora ispunjavati uvjete utvrđene Člankom 14. (3) (b) ovoga Zakona, i/ili

(b) Komentar koji se dodaje na osobne informacije. Komentar mora potpisati podnositelj zahtjeva, te se mora odnositi na informacije na koje se dodaje. Nadležno javno tijelo u roku 15 dana od dana prijama komentara dopisom obavještava podnositelja zahtjeva da je takav komentar dodat informacijama.

GLAVA V ODGOVORNOSTI JAVNIH TIJELA

Obveza pomaganja

Članak 18.

Javno tijelo poduzima sve redovite mjere pomoći svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja traži da ostvari bilo koje pravo u smislu ovoga Zakona.

Djelatnik za informiranje

Članak 19.

Svako javno tijelo imenuje djelatnika za informiranje koji obrađuje zahtjeve sačinjene sukladno ovome Zakonu. Nakon imenovanja djelatnika za informiranje, njegovo se ime i podaci za kontakt dostavljaju Uredu ombudsmena Republike Srpske.

Obveza dostavljanja

Članak 20.

Svako javno tijelo dostavlja:

(a) Vodič kojim se svakoj osobi omogućava pristup informacijama pod kontrolom javnog tijela uključujući, ali nije ograničeno na, informacije potrebne za obraćanje javnom tijelu i njegovom djelatniku za informiranje, bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva, zajedno s uzorkom zahtjeva u pisanoj formi, informacije o kategorijama izuzetaka, postupku pristupa informacijama, troškovima umnožavanja, pristupu pravnom lijeku, i svim bitnim rokovima. Vodič također upućuje na indeks-registar, kako je utvrđeno u točki (b), kao i na način pristupa registru.

Vodič se dostavlja Uredu ombudsmena Republike Srpske, svakoj javnoj i svakoj pravnoj knjižnici u Bosni i Hercegovini i kada je moguće, putem Interneta, a dostupan je na zahtjev. Ovaj vodič je besplatan.

(b) Indeks - registar, vrstu informacija koje su pod kontrolom javnog tijela, oblik u kojem su informacije na raspolaganju, kao i podatke o tomu gdje se može pristupiti tim informacijama. Ovaj indeks - registar se stavlja na raspolaganje u smislu obveza o dostavljanju, kako je utvrđeno točkom (a) ovoga Članka.

(c) Statističke podatke, po tromjesečnom izvješću, koji se odnose, ali nisu ograničeni, na broj primljenih zahtjeva, vrstu traženih informacija, utvrđene izuzetke, kao i odluke koje budu donesene tijekom postupka, te konačne odluke. Ovi statistički podaci se dostavljaju Narodnoj skupštini Republike Srpske i Uredu ombudsmena Republike Srpske, a dostupni su na zahtjev;

(d) Godišnje izvješće, u kojem se detaljno navode funkcije, politika, poslovi, organizacijska struktura i financijski poslovi javnoga tijela, što uključuje, ali nije ograničeno, na njegov predloženi proračun i godišnje financijsko izvješće koje sadrži detalje o ostvarenim prihodima i rashodima u prethodnoj godini. Ovo se izvješće dostavlja Narodnoj skupštini Republike Srpske, a dostupno je na zahtjev.

GLAVA VI URED OMBUDSMANA

Ured ombudsmena Članak 21.

Ured ombudsmena Republike Srpske obnašat će svoje funkcije u smislu ovoga Zakona, a sukladno njegovom mandatu i odgovornostima, kako je utvrđeno Člankom II. 1. Ustava Bosne i Hercegovine i Aneksom 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kao i sukladno svim kasnije donesenim propisima koji reguliraju njegovu nadležnost i odgovornost.

Aktivnosti Ureda ombudsmena Članak 22.

U obnašanju funkcija u smislu ovoga Zakona, Ured ombudsmena Republike Srpske može inter alia razmatrati:

- a) Sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opće preporuke za olakšavanje provedbe i primjene ovoga Zakona;
- b) Uključivanje u godišnje izvješće posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovoga Zakona; i
- c) Predlaganje instrukcija o primjeni ovoga Zakona svim nadležnim ministarstvima unutar Republike Srpske, u suradnji s uredima ombudsmena Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

GLAVA VII ZAVRŠNE ODREDBE

Suradnja Članak 23.

Svako je javno tijelo u Republici Srpskoj dužno pružiti pomoć javnim tijelima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine kada primjena odgovarajućih zakona o slobodi informiranja zahtijeva njihovu suradnju.

Odgovornost za primjenu Zakona Članak 24.

- (1) Vlada će Republike Srpske, u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, potpisati zajednički dogovor sa Vijećem ministara Bosne i Hercegovine i Vladom Federacije Bosne i Hercegovine glede primjene Članka 23. ovoga Zakona.
- (2) Ministarstvo pravde poduzima sve odgovarajuće mjere, uključujući, ali bez ograničenja na donošenje naputaka, radi osiguranja propisane i efikasne provedbe ovog Zakona. Ministarstvo će pravde, u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti naputak kojim se reguliraju troškovi umnožavanja u smislu Članka 16. ovoga Zakona.

Zakon u odnosu na druge zakone Članak 25.

- (1) Ukoliko su odredbe Zakona o državnoj upravi, Zakona o općem upravnom postupku, Zakona o upravnim sporovima ili drugih zakona koji su na snazi u Republici Srpskoj u suprotnosti s ovim Zakonom, primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona.

(2) Ovim se Zakonom ne umanjuju prava i obveze osoba koje se odnose na pristup informacijama kako je regulirano zakonima o sudskom postupku, uključujući dokazni postupak sukladno zakonima koji se odnose na profesionalne povlastice utvrđene zakonom, ili sukladno zakonima o administrativnim pristojbama, uključujući pristojbe za pribavljanje originalne dokumentacije, a izuzimajući pristojbe za podnošenje zahtjeva ili donošenja odluka.

Posebice, ovim se Zakonom ne umanjuju prava fizičke ili pravne osobe koja se odnose na podnošenje žalbe u upravnom postupku i prava na razmatranje predmeta pred sudom.

(3) Svako kršenje ovoga Zakona podliježe sankcijama sukladno Krivičnom zakonu Republike Srpske, Zakonu o prekršajima, zakonima iz oblasti uprave i sukladno drugim zakonima koji su važeći na teritoriju Republike Srpske.

(4) Zakonski akt koji bude usvojen nakon ovoga Zakona, a čija svrha nije izmjena ovoga Zakona, neće ograničiti prava i obveze koje su utvrđene ovim Zakonom.

Prijelazne odredbe

Članak 26.

Svako javno tijelo u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dužno je primijeniti Članak 20. (a) i (b).

Stupanje na snagu

Članak 27.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srpske”, a početak će se primjenjivati šest mjeseci nakon stupanja na snagu.

Broj: 01-572/01. Datum: 02. svibnja 2001. godine Banja Luka

PREDSJEDNIK NARODNE SKUPŠTINE

Dr. Dragan Kalinić, s.r.